

Universitatea Tehnică a Moldovei

MUZEU DE ISTORIE, or CHIȘINĂU

Student:

**Arhirii Liviu
st. gr. ARH – 201**

Conducător:

**Naval Teodor
asistent universitar**

Chișinău - 2026

ADNOTARE

Arhirii Liviu. *Muzeu de istorie, or. Chișinău*

Structuralucrării: introducerea, 3 capitole, concluzii și recomandări, text de bază 55 pagini, bibliografie formată din 45 de titluri bibliografice. Volumul total 82 pagini.

Cuvintele-cheie: muzeu, istorie, vizitator, accesibilitate, oraș.

Scopul proiectului: scopul proiectului constă în realizarea unui muzeu conceput ca un spațiu accesibil și deschis comunității, fără bariere și cu un caracter permeabil, care integrează funcțiuni diverse precum educație non-formală, consolidarea identității și coeziunea socială, contribuind totodată la dezvoltarea turistică și economică a orașului.

Obiectivele generale: obiectivele proiectului sunt studierea percepției locuitorilor asupra muzeelor, cu evaluarea insitituțiilor date la nivel local în raport cu alte regiuni comparabile; elaborarea unei strategii de creare a unui muzeu captivant, public și multifuncțional cu integrarea unor funcții diverse; formarea unui ansamblu muzeal împreună cu instituțiile din vecinătate, organizat în jurul unui traseu clar și atractiv; realizarea unui reper urban semnificativ, capabil să contribuie la dezvoltarea turistică și la consolidarea imaginii orașului.

Metodele aplicate la elaborarea lucrării: metodele aplicate la elaborarea lucrării includ analiza teoretică și documentară, analiza istorică a zonei de intervenție, prelucrarea și interpretarea datelor statistice privind numărul muzeelor și vizitatorilor din Republica Moldova, cu aplicarea analizei comparative cu orașe similare orașului Chișinău și studiul experienței internaționale în proiectarea muzeelor.

Rezultatele concrete obținute: analiza datelor statistice, corelată cu studiul comparativ a evidențiat anumite curențe la nivel local, precum oferta limitată de spații muzeale atractive și gradul redus de interacțiune cu publicul. Analiza experienței intenăționale au permis identificarea unor direcții contemporane de dezvoltare a muzeelor, orientate spre interactivitate, accesibilitate și multifuncționalitate. Analiza istorico-documentară a zonei a contribuit la înțelegerea contextului urban și cultural, care au fundamentat deciziile de proiectare. În urma acestor etape, au fost formulate principii clare de organizare spațială și funcțională, care au stat la baza elaborării proiectului unui muzeu conceput ca spațiu deschis, integrat în structura urbană și adaptat cerințelor actuale, capabil să răspundă nevoilor comunității și sa contribuie la dezvoltare culturală și turistică a orașului.

ANNOTATION

Arhirii Liviu. *History museum, Chisinau*

Structure of the work: introduction, 3 sections, conclusions and recommendations, 55 pages of the main text, bibliography of 45 titles, 11 appendices. Total 82 pages.

Keywords: museum, history, visitor, accessibility, urban context.

Project objective: the purpose of this project is to design a museum as an accessible and community-oriented space, free of physical or social barriers and characterized by openness and permeability. It combines diverse functions, such as non-formal education, strengthening local identity, and fostering social cohesion, while also contributing to the city's tourism and economic development.

Main tasks: project objectives are to understand city residents' perception of museums, including the assessment of such facilities at a local level compared to other similar regions; the development of a design strategy for an engaging, open and multifunctional museum that integrates various functions; the creation of a museum ensemble together with nearby institutions, organized around a clear and attractive route; the implementation of a significant urban landmark capable of promoting tourism development and enhancing the city's image.

Methods used in the work: the methods used in the development of this project include theoretical and documentary analysis, a historical evaluation of the intervention area, and the processing and interpretation of statistical data regarding the number of existing museums and visitor flow in the Republic of Moldova. All this is supported by a comparative analysis with cities similar to Chisinau, as well as the study of international experience in museum design.

Results obtained: statistical data analysis, together with the comparative study, highlighted certain local deficiencies, such as the limited supply of attractive museum spaces and the low level of public engagement. International experience analysis enabled the identification of contemporary strategies in museum design, oriented towards interactivity, accessibility, and multifunctionality. At the same time, historical and documentary analysis of the area contributed to a better understanding of the urban and cultural context, serving as a basis for design decisions. Following these stages, clear principles of spatial and functional organization were established, which lay at the foundation of development of the museum design as an open space, seamlessly integrated into the urban landscape and adapted to contemporary requirements. Ultimately, the project responds to the needs of the community and contributes to the cultural and touristic development of the city.

CUPRINS

INTRODUCERE	18
• Actualitatea temei și relevanța acesteia pentru domeniul arhitecturii	19
• Date statistice. Analiza comparativă.....	20
• Argumentarea alegerii sitului.....	22
• Determinarea problemelor și Analiza SWOT	26
• Scopul și obiectivele ale proiectului de absolvire	27
• Structura lucrării	28
1. COMPARTIMENT ARHITECTURĂ	29
1.1. Studiul teoretic	30
1.1.1. Clasificarea, sistematizarea tipologică la tematica proiectului	30
1.1.2. Cerințe tipologice de proiectare	30
1.1.3. Analiza experienței naționale și celei mondiale de proiectare la tematica proiectului. Proiecte analogii	31
1.1.4. Studiu istoric	41
1.2. Studiul urbanistic și plan general al muzeului.....	45
1.2.1. Scheme analizei urbanistice și concluzii	45
1.2.2. Planul general al muzeului propus cu zonarea funcțională și amenajarea a teritoriului	49
1.3. Conceptul arhitectural și noutatea propunerii de proiect.....	51
1.3.1. Compoziția și imaginea arhitecturală al muzeului.....	51
1.3.2. Soluționarea spațial-planimetrică propusă cu zonarea funcțională pe niveluri.....	52
1.3.3. Tectonica și finisajul fațadelor clădirii, soluția coloristică.....	59

					UTM 0731.1 002 ME		
Mod.	Coala	№ document.	Semnăt.	Data	Muzeu de istorie, or. Chișinău		
Elaborat.		Arhirii L.					
Conducator.		Naval T.					
Consultant.		Ciobanu N.					
Consultant		Țurcanu N.					
Aprobat		Munteanu A.			UTM FUA ARH-201		
					Litera.	Coala	Coli
						15	94

2. COMPARTIMENT CONSTRUCȚIA CLĂDIRILOR	61
2.1. Caracteristica generală a zonei.....	62
2.2. Descrierea sistemului constructiv.....	62
2.3. Materiale de construcție utilizate.....	63
2.4. Comunicațiile pe verticală.....	63
2.5. Secțiuni și detalii constructive.....	64
2.6. Calculul grinzii din beton armat.....	67
3. COMPARTIMENT ECONOMIA CONSTRUCȚIILOR	73
3.1. Calculul și argumentarea cheltuielilor investiționale.....	74
3.2. Calculul și argumentarea fluxurilor nete de numerar viitoare.....	78
3.3. Evaluarea eficienței economice a proiectului investițional.....	81
3.4. Concluzii.....	82
CONCLUZII	82
BIBLIOGRAFIE	83
• Cărți, monografii, manuale, articole.....	83
• Cadrul legislativ-normativ.....	84
• Webografie	84
ANEXE	86
Anexa 1	86
Anexa 1.1	86
Anexa 1.2	85
Anexa 1.3	87
Anexa 1.4	87
Anexa 1.5	87
Anexa 1.6	88
Anexa 2	88
Anexa 2.1	89
Anexa 2.2	89
Anexa 2.3	89

					UTM 0731.1 002 ME			
Mod.	Coala	№ document.	Semnat.	Data				
Elaborat.		Arhirii L.			Muzeu de istorie, or. Chișinău		Litera.	Coala
Conducator.		Naval T.						Coli
Consultant.		Ciobanu N.						
Consultant		Țurcanu N.					16	94
Aprobat		Munteanu A.					UTM FUA ARH-201	

Anexa 3	90
Anexa 3.2	90
Anexa 3.3	91
Anexa 3.4	91
Anexa 3.5	92
Anexa 4	93
Anexa 4.1	94

					UTM 0731.1 002 ME			
<i>Mod.</i>	<i>Coala</i>	<i>№ document.</i>	<i>Semnat.</i>	<i>Data</i>	Muzeu de istorie, or. Chişinău			
<i>Elaborat.</i>	Arhirii L.							
<i>Conducator.</i>	Naval T.							
<i>Consultant.</i>	Ciobanu N.							
<i>Consultant</i>	Țurcanu N.							
<i>Aprobat</i>	Munteanu A.				UTM FUA ARH-201			

INTRODUCERE

Actualitatea temei și relevanța acesteia pentru domeniul arhitecturii

Paralel cu aspectele de dezvoltare rapidă, globalizare și digitalizare, noțiunea de muzeu capătă un sens conturat de oameni care au încrederea ca aceștia știu cu exactitate ce este un muzeu. Termenul, în mod obișnuit și laconic rămâne a fi o instituție cu rolul de a conserva obiecte vechi și de a le expune potențialilor vizitatori. O astfel de înțelegere a persitat și ca definiție o perioadă de timp în termenii de la Consiliul Internațional al Muzeelor: “A museum is a non-profit, permanent institution in the service of society and its development, open to the public, which acquires, conserves, researches, communicates and exhibits the tangible and intangible heritage of humanity and its environment for the purposes of education, study and enjoyment” [28]. În august 2022, noțiunea a fost schimbată, însă pentru mulți, spațiul muzeal nu s-a modificat. Ce trebuie de înțeles este ca instituția a evoluat considerabil de-a lungul timpului și are un rol mai important ramificat în 3 vectori: oferirea diversității de contexte pentru a studia; abilitatea de a uni o societate sau comunitate și poziționarea în rol de ajutor în dezvoltarea economică locală.

- **Educație**

Muzeele pot oferi o experiență autentică și educativă. Vizitarea unui asemenea loc înseamnă contact direct cu istoria, arta, știința, ceea ce semnifică o învățare activă, o completare a educației formale. Aceste edificii se pot transforma în spații vii, cu expoziții interactive, ateliere și activități educative accesibile tuturor categoriilor de vârstă.

În trecut muzeele aveau funcție de păstrare a patrimoniului și de educare culturală a publicului, însă o dată cu tranziția la o lume care este bazată pe consum și tehnologie, ele devin spații în care educația, divertismentul și responsabilitatea socială se amestecă. De exemplu, pe baza datelor din *Cultural Consumption Barometer* (2008-2016), muzeele din București se pot clasifica în două tipuri: muzee conservatoare bazate pe patrimoniu și muzee postmoderne, centrate pe vizitator, pe educație non-formală, incluziune socială și teme actuale. Exemplele studiate arată ca muzeele din spațiul românesc trec treptat de la rolul tradițional de conservare la unul mai complex - de centru educațional, spațiu de dialog social și agent al schimbării [5].

- **Societate**

Alături de funcția educativă și culturală, muzeele pot deveni centre de coeziune socială, locuri unde persoanele se regăsesc în jurul unei istorii comune și își redescoperă valorile proprii. Prin expoziții tematice, evenimente, colaborări cu artiști, funcționari publici, oameni de științe, meșteșugari locali, se contribuie la revitalizarea identității comunității și transmiterii valorilor

următoarelor generații. Într-un articol de Lynda Kelly (2006) se examinează modul în care muzeele contemporane își definesc rolul social și impactul asupra comunităților locale. Studiind câteva muzee din Australia cu scopul de a identifica beneficiile aduse comunității (cohesiune socială, mândrie locală, păstrarea patrimoniului etc.), rezultatele au arătat că muzeele mici promovează încrederea, cooperarea și sentimentul de apartenență. Muzeele se transformă din depozite în actori ai schimbării sociale [3].

- Economie

Muzeele rămân a fi actuale și ca atracții turistice, contribuind la dezvoltarea culturală și economică a orașului. Prin interesul de a descoperi specificul unei regiuni, ele atrag vizitatori din întreaga lume. Le oferă turiștilor o experiență autentică, care completează imaginea locului vizitat. Turiștii stimulează sectoare precum serviciile, comerțul și investițiile, prin crearea de locuri de muncă și generarea de venituri indirecte în comunitate.

Patrimoniul cultural cât și imaterial pot genera efecte pozitive economice și sociale, precum creșterea de venituri locale, crearea de locuri de muncă și atragerea investițiilor. Conform datelor OECD (2009), peste 50% din activitățile turistice europene sunt generate de turismul cultural, tendință care ar putea fi folosită și în Republica Moldova, care dispune de un potențial mare prin dezvoltarea turismului cultural [9].

Tema este relevantă și pentru domeniul de arhitectură. Din punct de vedere arhitectural, crearea unui muzeu deschide oportunitatea transformării edificiului într-un pol activ de interes urban. Un aspect esențial este crearea dialogului între clădire și pieton. Tradițional, există momentul apropierii de muzeu, observarea zonei de acces și afișele care atrag atenția doar pe câteva momente. Se poate declanșa o mare curiozitate și un mare interes în om dacă se deschide parțial expoziția către trecător prin intermediul arhitecturii și a design-ului. Proiectarea unei astfel de construcții presupune o sinteză între estetică, funcționalitate, tehnologie și context urban. Arhitectura clădirii/structurii poate fi un experiment de forme, materiale și concepte noi care devin un reper urban capabil să transforme peisajul orașului și să influențeze modul în care publicul percepe și interacționează cu arta și cultura.

Date statistice. Analiza comparativă

În prezent, sunt înregistrate 132 de muzee în republică (Anexa 1), cu numărul de vizitatori aproximativ 800 mii în fiecare an, excepție 500 mii în 2020 (Anexa 1.1). În Municipiul Chișinău sunt documentate 13 muzee (Anexa 1.2). Numărul de vizitatori în instituțiile din Municipiu

variază între 200 mii – 300 mii vizitatori pe an, excepție 100 mii în 2020 (Anexa 1.3). În toate aceste centre culturale numărul de lucrători nu depășește cifra de 440 persoane (Anexa 1.4) [21]. Din cele 13 din capitală, cele mai cunoscute sunt *Muzeul Național de Istorie a Moldovei*, *Muzeul Național de Artă a Moldovei*, *Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală*, *Muzeul de Istorie a Orașului*. După unele estimări, primele 2 sunt cele mai vizitate.

În tabelul de mai jos (Tabelul 1) sunt prezentate muzeele din Chișinău aflate în subordinea instituțiilor publice (Ministerul Culturii, Ministerul Educației, Direcția Cultură a Primăriei mun. Chișinău), cu indicarea tipologiei (conform ICOM) și scopul care îl urmează fiecare muzeu [41].

Tabelul 1. Muzeele din Chișinău în subordinea instituțiilor publice

Nr.	Denumirea	Imagine	Adresa	Tipul	Scopul
1	Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală		mun. Chișinău, str. M. Kogălniceanu 82	Etnografie/ antropologie	Protejarea naturii și tradițiilor, cercetare, educație culturală
2	Muzeul Național de Artă a Moldovei		mun. Chișinău, str. 31 August 115	Artă	Conservare, promovarea artei
3	Muzeul Național de Istorie a Moldovei		mun. Chișinău, str. 31 August 121A	Istorie	Prezentare istoriei, cercetare arheologică și istorică
4	Casa – muzeu „A.S.Pușkin,,		mun. Chișinău, str. Anton Pann 19	Memorial	Valorificarea unei perioade istorice, valorificarea letaturii.
5	Muzeul de Istorie a mun. Chișinău		mun. Chișinău, str. Alexei Mateevici 60A	Istorie	Prezentarea istoriei
7	Muzeul Național al Literaturii Române		mun. Chișinău, str. 31 August 98	Specializat	Conservarea și promovarea literaturii
8	Muzeul Pedagogic Republican		mun. Chișinău, str. M. Kogălniceanu 60	Specializat	Prezentarea istoriei pedagogiei, sistemului educațional
9	Muzeul de istorie a evreilor din Republica Moldova	-	mun. Chișinău, str. Pușkin 22	Mixt	Prezentarea istoriei evreilor, memorie

Nu există un număr de muzee, sau număr de vizite ca reper pentru evaluarea situației spațiului analizat. Prin urmare, se introduce o analiză comparativă a Chișinăului (≈ 665 mii loc.) cu alte 2 orașe: Helsinki (≈ 684 mii loc.) și Riga (≈ 610 mii loc.) cu număr al populației aproximativ la fel. În urma cercetării s-a constatat că în Helsinki sunt 76 de muzee, iar în doar 3 din cele mai populare s-a înregistrat un număr de aproximativ 1.14 milioane de vizitatori [33]. Prezența la *Helsinki City Museum* a depășit numărul de frecvențări a tuturor celor 13 muzee din Chișinău într-un an. În Riga sunt înregistrate 28 de muzee (Anexa 1.5), cu aproximativ 1.4 milioane de vizitatori în 2024 (Anexa 1.6). În concluzie, muzeele din capitală înregistrează un număr mai mic de vizite decât cele din Helsinki și Riga, cu remarcă că și numărul total de instituții este mai mare. Raportând aceste cifre, numărul mediu de vizite rămâne a fi cel mai mic în Chișinău (Figura 1).

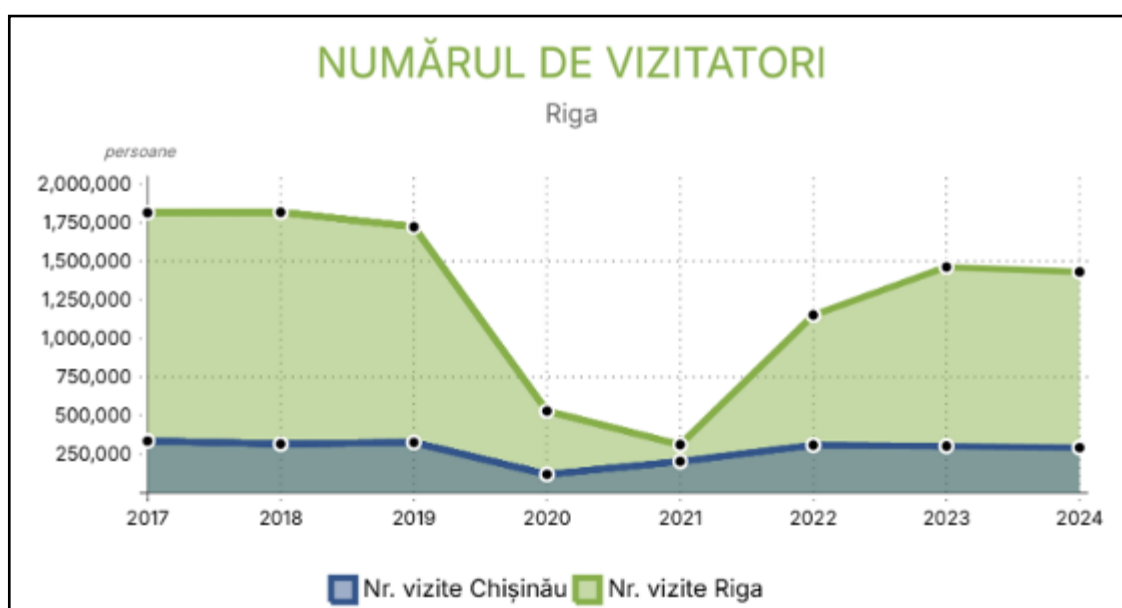

Figura 1. Numărul de vizitatori Chișinău / Riga, elaborat de autor: Arhirii Liviu, gr. ARH-201

Argumentarea alegerii sitului

Situl propus se află la intersecția străzilor 31 August 1989 și Alexandru Pușkin, orașul Chișinău, pe terenul cu nr. cadastral 0100520.228, cu o suprafață de 3450 m² (Figura 2). Este parte componentă a monumentului *Nucleul Istoric al Chișinăului*, introdus în Registrul Monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat nr. 308. Parcela nu are statut individual de monument. Zona de intervenții constă din mai multe parcele cadastrale și zona stăzii 31 August 1989. Terenul este adiacent Palatului Național *Nicolae Sulac*, spațiul prevăzut pentru această instituție la moment nu îndeplinește nici o funcție, fiind mai mult un spațiu fără viață. Strada 31 August 1989, pe tronsonul dintre străzile Alexandru Pușkin și Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni rămâne actual o zonă

nevalorificată, din cauza stopării lucrărilor de reparație având în vedere găsierea unui caldarâm vechi (Figura 3).

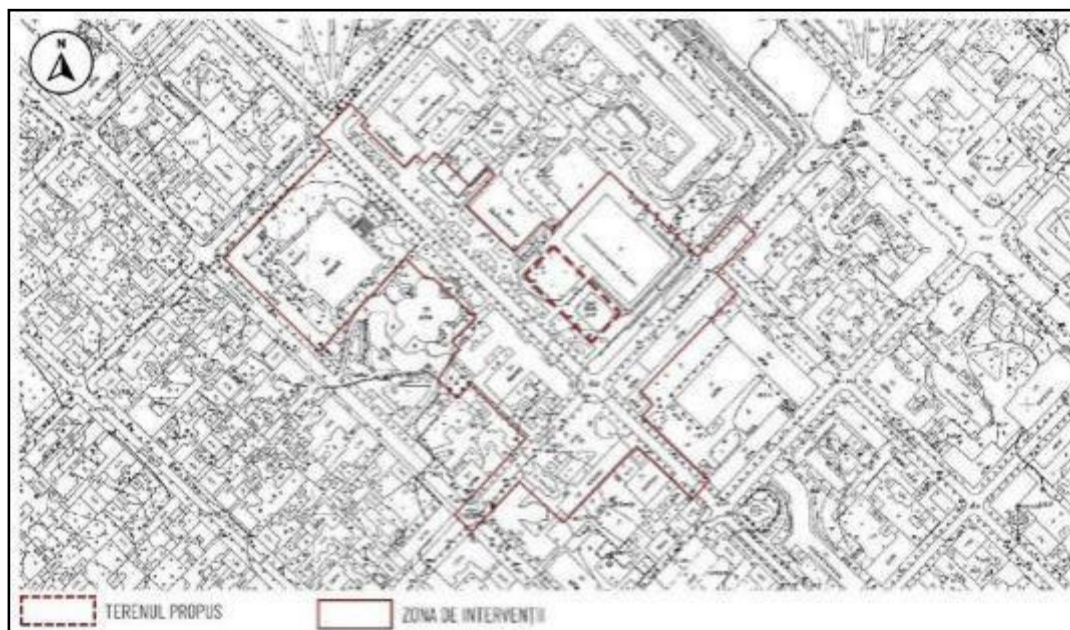

Figura 2. Ridicarea topografică a teritoriului cu legenda, elaborat de autor

Poziționarea în inima orașului îi oferă muzeului vizibilitatea și prestigiul de care are nevoie. Structura devine parte componentă a imaginii orașului, un reper architectural ce este ușor de recunoscut și localizat pe hartă. Dintr-o perspectivă filozofică, se conturează ideea că patrimoniul cultural ocupă un loc central în identitatea comunității.

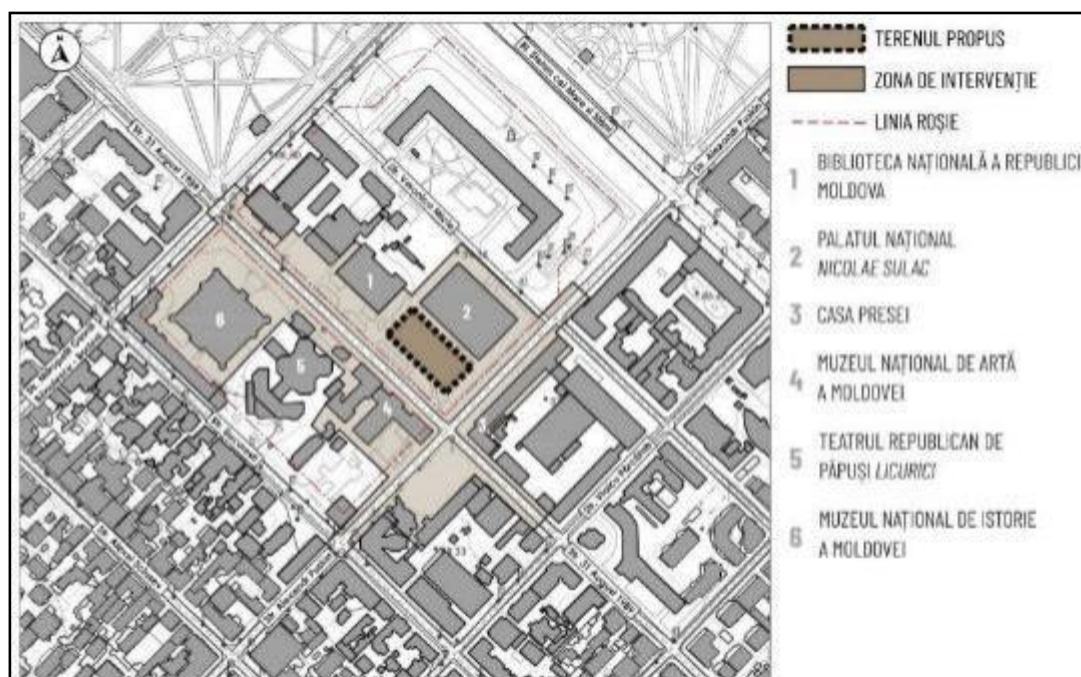

Figura 3. Schema situațională a teritoriului cu legendă, elaborat de autor

Situl propus este potrivit dezvoltării proiectului, deoarece în apropiere sunt deja amplasate construcții existente cu aceeași funcție propusă de proiect: *Muzeul Național de Artă a Moldovei*, str. 31 August 1989, 115 și *Muzeul Național de Istorie a Moldovei*, str 31 August 1989, 121A. În acest context este posibil de creat legături cu muzeele din apropiere, creând un ansamblu muzeal. Se estimează ca acest pas va ridica impactul instituției pentru locuitorii orașului, republicii și a vizitatorilor de peste hotare. De asemenea, prezența noului edificiu în zonă va spori numărul de vizitatori și pentru celelalte muzee. Conform literaturii de specialitate, dezvoltarea unui conglomerat de muzee are beneficii importante: vizibilitate urbană sporită, partajare de resurse și marketing colaborativ [1].

Locația aleasă este poziționată în raza de acțiune a principalului acces turistic, direcția Aeroportul Internațional „Eugen Doga” Chișinău - Centrul Istoric al Chișinăului. Accesibilitatea devine un factor cheie. Centrul orașului, care este relativ bine conectat prin rețele de transport public, care facilitează deplasarea turiștilor locali/internaționali și permite concentrarea pasagerilor din toate sectoarele orașului. Zona este asigurată cu hoteluri (*Hotel Radisson Blu Leograd*, *Hotel Lions*, *Gregory Hotel*) și alte obiective culturale (*Palatul Național Nicolae Sulac*, *Biblioteca Națională a Moldovei*, *Teatrul Republican de Păpuși Licurici*, *Sala cu Orgă*, *Teatrul Național Mihai Eminescu*). Astfel, muzeul poate fi inclus cu ușurință în lista obiectivelor ce trebuie de vizitat a turistului.

Figura 4. Fotofixarea sitului existent – terenul propus, elaborat de autor

Figura 4.1. Fotofixarea sitului existent – terenul propus, elaborat de autor

Figura 4.2. Fotofixarea sitului existent – zona de intervenții, elaborat de autor

Figura 4.3. Fotofixarea sitului existent – zona de intervenții, elaborat de autor

Determinarea problemelor și analiza SWOT

Au fost identificate o serie de probleme semnificative legate de situația actuală a muzeelor, la nivel de percepție publică și din punct de vedere al dezvoltării urbane și culturale. În primul rând, se remarcă o viziune învechită a cetățenilor asupra acestor instituții, muzeele fiind adesea percepute ca spații statice, formale și puțin atractive, destinate exclusiv expunerii obiectelor istorice. Această percepție limitează interesul publicului, chiar și a generațiilor tinere, care caută experiențe interactive și dinamice.

În al doilea rând, muzeele din țară se dezvoltă lent în direcția transformării lor în spații publice deschise și multifuncționale. În contextul contemporan, muzeul trebuie să fie pe lângă un loc de expunere, un mediu care educă, facilitează interacțiunea socială și unirea comunităților. Totodată, aceste instituții pot avea un impact economic semnificativ prin atragerea turiștilor și stimularea activităților conexe.

De asemenea, majoritatea muzeelor existente funcționează în clădiri adaptate, care nu au fost concepute inițial pentru această funcțiune.

În final, zona propusă pentru proiectare reprezintă un spațiu situat în centrul orașului, care dispune de un potențial urban considerabil, însă care și-a pierdut funcția inițială și nu este valorificată corespunzător. Intervenția printr-un proiect muzeal ar putea contribui la revitalizarea

acestei zone, transformând-o într-un punct de atracție culturală și socială, integrat activ în viața orașului (Figura 5).

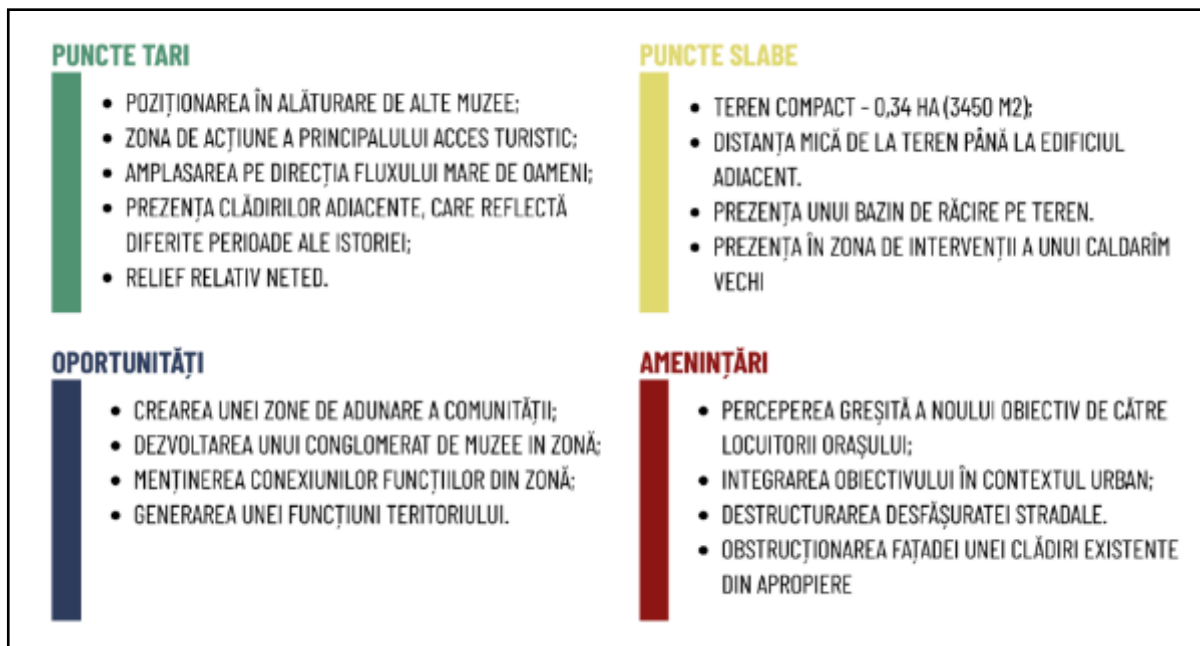

Figura 5. Analiza SWOT, elaborat de autor

Scopul și obiectivele ale proiectului de absolvire

Scopul proiectului este crearea unui muzeu ca spațiu deschis comunității, permeabil și fără bariere, care intergrează mai multe funcții, inclusiv educația non-formală, consolidarea identității și unirea societății, totodată, contribuind la dezvoltarea turistică și economică a orașului.

Pentru a atinge acest scop, au fost stabilite o serie de obiective care ghidează procesul de cercetare și proiectare. În primul rând, se urmărește studierea percepției locuitorilor asupra muzeelor, precum și analiza numărului acestor instituții la nivel local, în raport cu alte regiuni geografice comparabile. Această etapă este esențială pentru înțelegerea contextului existent și pentru identificarea necesităților reale ale comunității. Ulterior se propune elaborarea unei strategii de creare a muzeului ca un spațiu captivant, public și multifuncțional, capabil să răspundă cerințelor contemporane. Asta presupune integrarea unor funcții diverse, cum ar fi spații educaționale, zone de interacțiune, expoziții dinamice și activități culturale, toate contribuind la transformarea muzeului într-un mediu viu și atractiv. Un alt obiectiv important îl constituie crearea împreună cu instituțiile culturale alăturate, a unui ansamblu de muzee, organizat în jurul unui traseu clar și atractiv pentru vizitatori. Abordarea dată permite valorificarea individuală a fiecărei instituții și crearea unei experiențe urbane integrate, care încurajează explorarea și mobilitatea pietonală.

În final, se urmărește realizarea unui reper urban semnificativ, care să funcționeze ca o atracție pentru turiști locali și internaționali. Prin expresia sa arhitecturală și prin rolul său cultural, muzeul poate deveni un simbol al orașului, contribuind la consolidarea imaginii acestuia și la creșterea atractivității sale în context regional.

Structura lucrării

Lucrarea dată reprezintă memoriul explicativ cu informații paralele părții grafice a proiectului. Informația e formată din cercetarea teoretică și propunerea arhitecturală. Totul este organizat în capitole, cu textul propriu zis, imagini și bibliografie.

În partea introductivă este argumentată relevanța proiectării unui muzeu, alegerea sitului, determinarea problemelor, crearea obiectivelor și scopul.

Compartimentul arhitectură debutează cu studiul teoretic, care stabilește baza conceptuală a temei abordate. Sunt analizate clasificările și tipologiile specifice muzeelor. Sunt prezentate aspectele legate de funcționalitate, fluxuri, relații spațiale și condiții necesare pentru desfășurarea activităților specifice. Urmează o analiza a experienței naționale și internaționale, prin examinarea unor proiecte analogii, care oferă repere pentru rezolvarea unor probleme adaptate la contextul proprii teme. Se completează cu studiul istoric, conturând locația în care se intervine. Se abordează studiul urbanistic și elaborarea planului general al zonei, cu anexarea schemelor urbanistice. Ultima parte este dedicată conceptului arhitectural. Se descrie organizarea spațial - planimetrică, cu detalieri zonării funcționale pe niveluri și a relațiilor dintre spații, astfel încât să asigure o funcționare eficientă. În final sunt prezentate aspectele legate de expresia arhitecturală, precum tectonica fațadelor, materialele utilizate, finisajele fațadelor și soluția coloristică.

Compartimentul construcția clădirilor sunt descrise elementele structurale și caracteristicile tehnice ale clădirii. Sunt analizate aspecte legate de rezistență, stabilitate prin calcule și ilustrate prin secțiuni, detalii constructive și scheme.

Ultimul capitol se referă la eficiența economică a proiectului, în care sunt evaluate costurile estimative ale realizării muzeului. Sunt analizate aspecte precum rentabilitatea investiției și perioada de recuperare, evidențiindu-se rolul muzeului nu doar ca obiect cultural, ci și ca factor de dezvoltare economică și urbană.

BIBLIOGRAFIE

Cărți, monografii, manuale, articole

1. ANTYUFEEVA, O.A. Museum and Archaeological Complexes in the Structure of the City as a New Trend of Urban Development. În: *Urban Construction and Architecture*. 2019, V.9,2, pp. 40-45.
2. CLOUDHARY, S.A., CLOUDHARY S.V. Importance of Museums in Society: An Analysis. În: *Research Reinforcement A Peer Reviewed International Refereed Journal*. 2022, Vol. 10, pp. 112-118. ISSN 2348-3857.
3. KELLY, L. Measuring the Impact of Museums on Their Communities: The Role of the 21st Century Museum. În: *INTERCOM Conference Paper*. 2006
4. KORENEVA YU. A. Museum: A Timeless Educator. În: *European Proceedings of Social and Behavioural Science*. 2019, pp. 342-346. E-ISSN 2357-1330.
5. MARINESCU, A. B. The museum between education and entertainment: The role of the museum according to the target public. În: *Sociology International Journal*. 2018, Vol. 2, pp. 185-189.
6. NOVICOV L., STRATILA A., USTUROI L., *Economia construcțiilor. Argumentarea eficienței economice a proiectului investițional de construcții*. Chișinău, Editura “Tehnica-UTM”, 2016.
7. OLEINIC, Svetlana, TRONCIU, Sergiu, ANDRONOVICI, Diana. *PRACTICA DE DOCUMENTARE (Practica de licență). Indicații metodice*, Chișinău: UTM, 2012. 32p. CZU 378:72(076.5) P 89; ISBN 978-9975-45-190-1
8. PLATON, L. Interior design in the restoration of The National Museum of Plastic Arts of Moldova. În: *Journal of Social Sciences*. 2021, Vol. 4, pp. 44-50. ISSN 2587-3490
9. STRATAN, A., PERCIUN, R., GRIBINCEA, C. Identifying Cultural Tourism Potentials in Republic of Moldova through Cultural Consumption among Tourists. În: *Procedia - Social and Behavioral Sciences* 188. 2015, pp. 116 – 121.
10. AGULNICOV, S., AVRAM, D., CHITIC, V., DIMOV, I., HEGHEA, S., IORGA, A., OVCEAROV, N., POPOVICI, S., SERBINOV, S., VORNIC, V. *Cercetări de salvare efectuate pe strada 31 august 1989 din Chișinău*.

Cadrul legislativ - normativ

11. BS EN 16893:2018. *Conservation of Cultural Heritage – Specifications for location, construction and modification of buildings or rooms intended for the storage or use of heritage collections*. British Standards Institution, 2018.
12. NCM C.01.12:2018 *Clădiri și construcții publice*.
13. NEUFERT, Peter, NEUFERT, Cornelius, NEFF, Ludwig, FRANKEN, Corinna. *Manualul arhitectului: elemente de proiectare și de construcție*. Miercurea Ciuc: Alutus, 2004.
14. СП к СНиП 2.08.02-89 *Рекомендации по проектированию музеев*.
15. ЦНИИЭПим. Б.С. Мезенцева Госгражданстроя. *Рекомендации по проектированию музеев*. Москва: Стройиздат, 1988.

Webografie

16. ArchDaily. AD Classics: Le Grand Louvre / I.M. Pei. [online]. (accesat 11.09.2025). Disponibil: <https://www.archdaily.com/88705/ad-classics-le-grande-louvre-i-m-pe>
17. ArchDaily. Amos Rex / JKMM Architects. [online]. (accesat 03.11.2025). Disponibil: <https://www.archdaily.com/900928/amos-rex-jkmm-architects>
18. ArchDaily. James-Simon-Galerie / David Chipperfield Architects. [online]. (accesat 04.12.2025). Disponibil: <https://www.archdaily.com/926033/james-simon-galerie-david-chipperfield-architects>

19. ArchDaily. Mercedes-Benz Museum / UNStudio. [online]. (accesat 03.11.2025). Disponibil: <https://www.archdaily.com/805982/mercedes-benz-museum-unstudio>
20. Berlin.de. [online]. (accesat 03.12.2025). Disponibil: <https://www.berlin.de/en/culture-entertainment/archive/9630421-5437163-island-festival-200-years-museum-island.en.html>
21. Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova. [online]. (accesat 2.11.2025). Disponibil: https://statbank.statistica.md/PxWeb/pxweb/ro/60%20Statistica%20regionala/60%20Statistica%20regionala_10%20CUL/CUL011000reg.px/table/tableViewLayout2/?rxid=b2ff27d7-0b96-43c9-934b-42e1a2a9a774
22. BLOOMBERG PHILANTHROPIES, BOP CONSULTING, MAYOR OF LONDON, World Cities Culture Report 2018. [online]. (accesat 2.11.2025). Disponibil: <https://creativelandtrust.org/wp-content/uploads/2020/09/World-Cities-Culture-Report-2018.pdf>
23. Centrul Istoric al Chișinăului. Monumentele de arhitectură în Centrul Istoric al Chișinăului. [online]. (accesat 7.11.2025). Disponibil: <http://www.monument.sit.md/>
24. Chișinău la linia roșie. [online]. (accesat 3.11.2025). Disponibil: <https://www.arborinstitute.eu/wp-content/uploads/2024/09/Catalog-Chisinau-la-linia-rosie-Digital.pdf>
25. Chronica.md. Harta interactivă a Chișinăului istoric. [online]. (accesat 04.12.2025). Disponibil: <https://chronica.md/ro>
26. David Chipperfield Architects. James-Simon-Galerie. [online]. (accesat 09.11.2025). Disponibil: <https://davidchipperfield.com/projects/james-simon-galerie>
27. Dezeen. Amos Rex gallery and art museum by JKMM Architects opens in Helsinki. [online]. (accesat 03.11.2025). Disponibil: <https://www.dezeen.com/2018/08/27/amos-rex-gallery-art-museum-jkmm-architects-helsinki/>
28. Helsinki facts and figures 2025. [online]. (accesat 2.11.2025). Disponibil: http://www.helsinki.guide/museums.html#google_vignette
29. Mercedes-Benz. The architecture of the Mercedes-Benz Museum. [online]. (accesat 04.12.2025). Disponibil: <https://www.mercedes-benz.com/en/art-and-culture/museum/visitor-information/architecture/>
30. Museumsinsel Berlin. Projection into the Future. [online]. (accesat 09.11.2025). Disponibil: <https://www.museumsinsel-berlin.de/en/masterplan/projection-into-the-future/>
31. Muzeul Național de Istorie a Moldovei. [online]. (accesat 3.11.2025). Disponibil: <https://www.nationalmuseum.md/>
32. OECD / ICOM Guide, 2019. [online]. (accesat 1.11.2025). Disponibil: <https://icom.museum/en/resources/standards-guidelines/museum-definition/>
33. Official Statistics Portal. Official Statistics of Latvia. [online]. (accesat 2.11.2025). Disponibil: <https://stat.gov.lv/en/statistics-themes/population/population/247-population-and-population-change>
34. OldChișinău.com. [online]. (accesat la 1.12.2025). Disponibil: <https://oldchisinau.com/>
35. Pexels. Louvre Glass Pyramid in Black and White. [online]. (accesat 02.12.2025). Disponibil: <https://www.pexels.com/ru-ru/photo/32649616/>
36. Pinterest. Louvre map. [online]. (accesat 02.12.2025). Disponibil: <https://www.pinterest.com/pin/102105116543563839/>
37. PLANUL URBANISTIC GENERAL AL ORAȘULUI CHIȘINĂU – AUDIT. 2007. [online]. (accesat 26.03.2026). Disponibil: <https://dgaurf.md/ro/documentatii-de-urbanism>

38. PLANUL URBANISTIC ZONAL CENTRU ORAȘULUI CHIȘINĂU, Chișinău 2010. [online]. (accesat 7.11.2025). Disponibil: <https://ru.scribd.com/doc/225047658/Planul-Urbnistic-Zonal-Centru-Orasului-Chisinau>
39. PRETURA SECTORULUI CENTRU, Lista străzilor Centru. [online]. (accesat 7.11.2025). Disponibil: <https://chisinaucentru.md/lista-strazilor-centru/>
40. Re-thinking The Future. Louvre Pyramid by I.M. Pei: The Glass Pyramid. [online]. (accesat 02.12.2025). Disponibil: <https://www.re-thinkingthefuture.com/case-studies/a2527-louvre-pyramid-by-i-m-pei-the-glass-pyramid/#fd682f7c133adb6a6c322ab6eae3c767f06bfcf1#184699>
41. REGISTRUL MUZEELOR DIN REPUBLICA MOLDOVA. [online]. (accesat 1.11.2025). Disponibil: <https://mc.gov.md/sites/default/files/file-cloud/reg-muz-2025.pdf>
42. Rost Architects. The Story Behind the Architecture and Construction of The Louvre Museum. [online]. (accesat 02.12.2025). Disponibil: <https://www.rostarchitects.com/articles/2023/1/6/the-louvre>
43. SPK Magazin. Museum Island Berlin. [online]. (accesat 03.12.2025). Disponibil: <https://www.spkmagazin.de/en/museum-island-berlin.html>
44. Stiftung Preußischer Kulturbesitz. Archaeological Promenade. [online]. (accesat 03.12.2025). Disponibil: <https://www.preussischer-kulturbesitz.de/en/locations/construction-projects/museumsinsel-master-plan/archaeologische-promenade.html>
45. UNStudio. Mercedes-Benz Museum. [online]. (accesat 03.11.2025). Disponibil: <https://archello.com/project/mercedes-benz-museum>